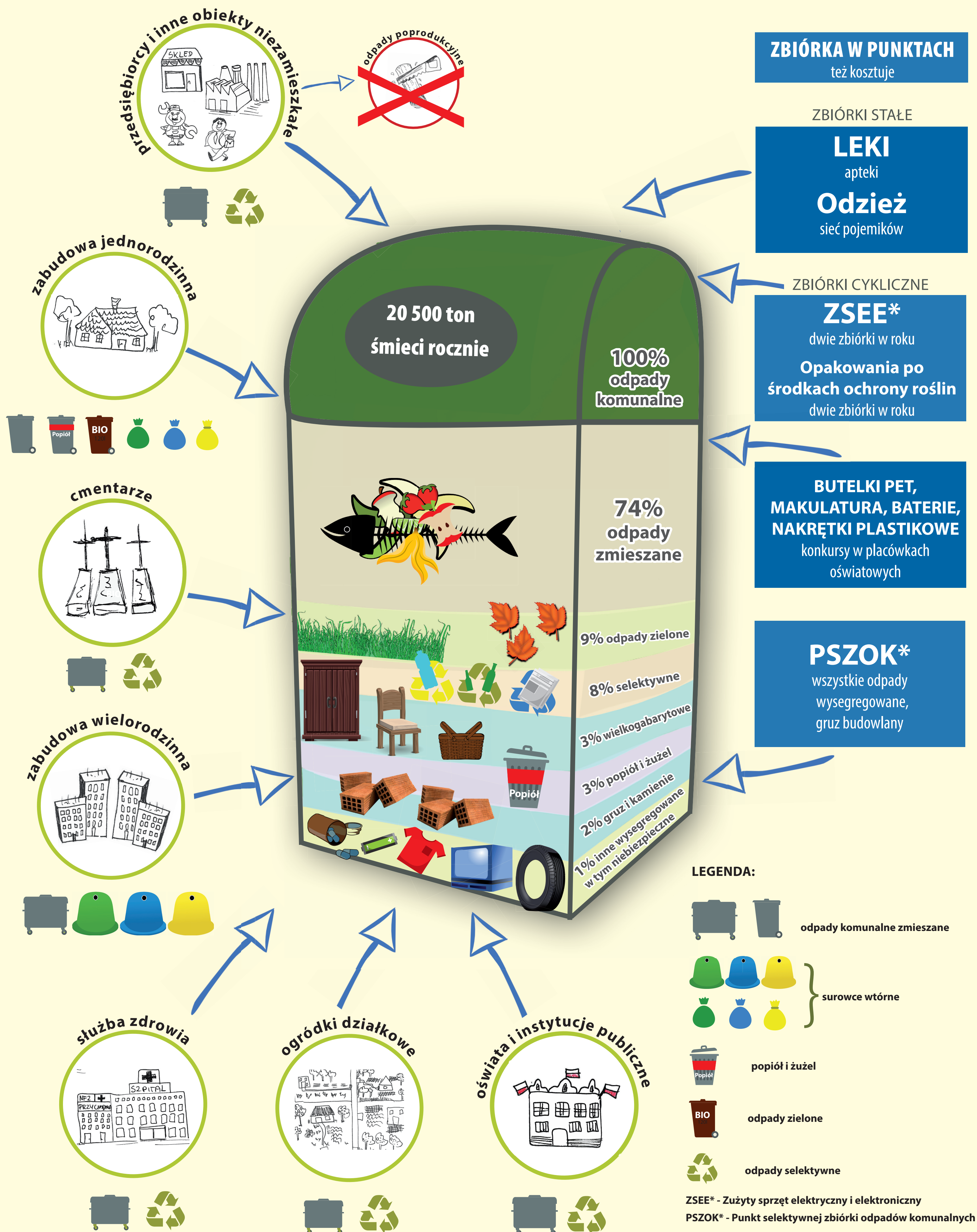

odcinek 1 - Jak i gdzie powstają śmieci?

RACIBORSKI SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI JEST SZCZELNY, INNOWACYJNY I BEZPIECZNY DLA ŚRODOWISKA

Śmieci związane z egzystowaniem człowieka produkowane są bez przerwy, aby je zagospodarować w Raciborzu powstał kompleksowy system gospodarowania odpadami.

SYSTEM OBEJMUJE:

- ▶ opróżnianie pojemników,
- ▶ transport odebranych odpadów,
- ▶ zagospodarowanie, czyli unieszkodliwienie, odzysk bądź recykling wszystkich naszych śmieci,
- ▶ monitorowanie i administracja całego przedsięwzięcia,
- ▶ rozpowszechnianie informacji o działaniu systemu wśród raciborzan.

Racibórz podjął się odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych nie tylko wytwarzanych przez mieszkańców w miejscu zamieszkania, ale również tych, powstających na nieruchomościach niezamieszkałych, czyli:

- ▶ w miejscach pracy,
- ▶ rekreacji,
- ▶ miejscach publicznych,
- ▶ instytucjach,
- ▶ na cmentarzach,
- ▶ wszystkich pozostałych miejscach, gdzie generowane są odpady komunalne.

Wszystkich odpadów zaliczanych do komunalnych jest ponad 20 tysięcy ton rocznie! W tym prawie 74% stanowią odpady niesegregowane (zmieszane).

W UPROSZCZONYM PRZELICZENIU KAŻDY MIESZKANIEC RACIBORZA TWORZY ROCZNIE OK. 450 KG ŚMIECI!

Dzięki szczelności i kompleksowości systemu, w Raciborzu nie ma powodu do tworzenia dzikich wysypisk.

ŹRÓDŁA POWSTAWANIA ODPADÓW:

ZAMIESZKAŁE:

- ▶ zabudowa jednorodzinna – ok. 5500 posesji
- ▶ zabudowa wielorodzinna – ok. 300 budynków

NIEZAMIESZKAŁE:

- ▶ zakłady pracy,
- ▶ restauracje, stołówki i hotele,
- ▶ punkty handlowe,
- ▶ firmy usługowe,
- ▶ pozostali przedsiębiorcy,
- ▶ inne obiekty niezamieszkałe,

} łącznie 528 punktów odbioru odpadów

- ▶ ogrody działkowe – 23 obiekty,
- ▶ cmentarze – 11 obiektów,
- ▶ szpital i przychodnie – 21 obiektów,
- ▶ oświata, instytucje publiczne i inne, biurowe – 113 obiektów.

DO SYSTEMU NIE NALEŻĄ:

- ▶ odpady z linii produkcyjnych,
- ▶ odpady branżowe powstające w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej,
- ▶ przeterminowane produkty z punktów handlowych,
- ▶ odpady medyczne ze szpitala i przychodni,
- ▶ pozostałe odpady niekomunalne.

PUNKTY ZBIÓRKI:

- ▶ apteki – pojemniki na przeterminowane leki,
- ▶ placówki oświatowe poprzez konkursy ekologiczne prowadzą zbiórki nakrętek, makulatury, butelek PET, czy baterii,
- ▶ sieć pojemników na odzież i tekstylia,
- ▶ 2 razy w roku zbiórka sprzętów elektrycznych i elektronicznych (ZSEE) w 2 miejscach w mieście,
- ▶ w sierpniu każdego roku prowadzona jest zbiórka opakowań po środkach ochrony roślin i nawozach,
- ▶ gruz budowlany do 500 kg na rok można przywozić do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

WARTO WIEDZIEĆ!

Wszystkie wysegregowane odpady komunalne w szczególności te, dla których nie ma zorganizowanych innych stałych punktów np. świetlówki, farby, opony samochodowe, baterie itd., a których wysegregowanie z całego strumienia jest niezbędne ze względu na niebezpieczny charakter lub termin odbioru nie pokrywa się z potrzebą pozbycia odpadu np. wielki gabaryt, ZSEE można dostarczać do PSZOK.

PSZOK, czyli Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych mieści się w Raciborzu przy ul. Adamczyka 10.

Zobrazowane źródła i struktura powstawania odpadów pokazują złożoność i ogrom całego systemu. Koszty jego funkcjonowania pokrywane są z pobieranych przez Miasto Racibórz opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Jesteś ciekaw, co się dzieje dalej z naszymi śmieciami?
Odpowiedź znajdziesz w odcinku nr 2.

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W RACIBORZU

odcinek 2 - Co się dzieje z wytworzonymi śmieciami?

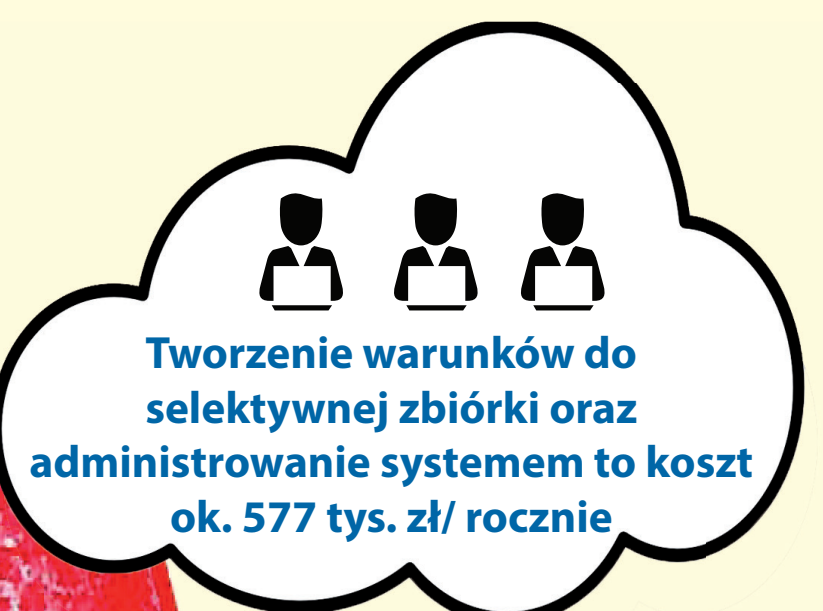
Koszt całego systemu wynosi ok. 9,5 mln zł/rocznie

Odbiór, zbiórka i transport odpadów koszt ok. 2,4 mln zł/rocznie

ZINTEGROWANE CENTRUM PRZETWARZANIA ODPADÓW KOMUNALNYCH

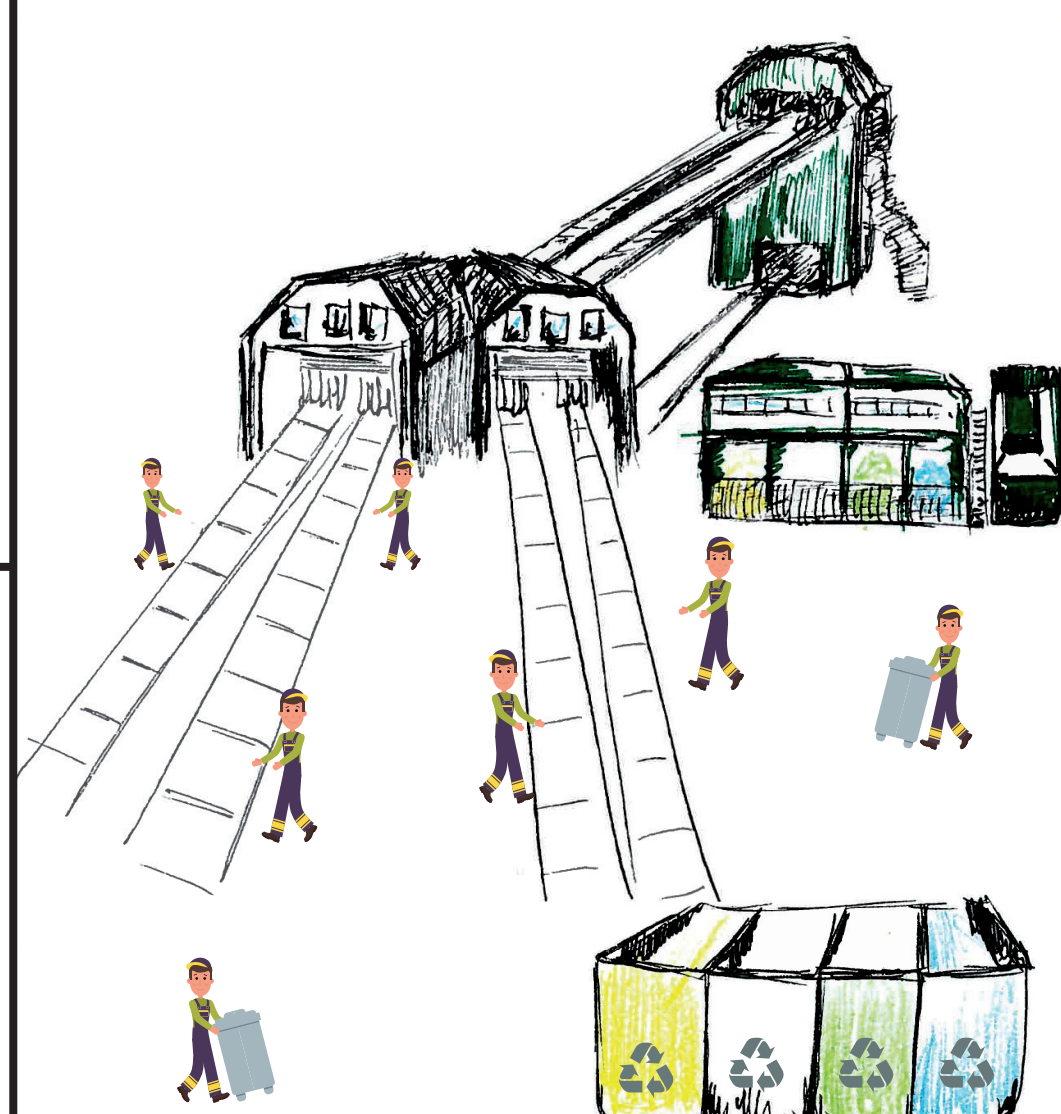
Koszt zagospodarowania odpadów
to kwota ok. 6,5 mln zł/rocznie

RIPOK*
Kompostownia

RIPOK*
Instalacja MBP*

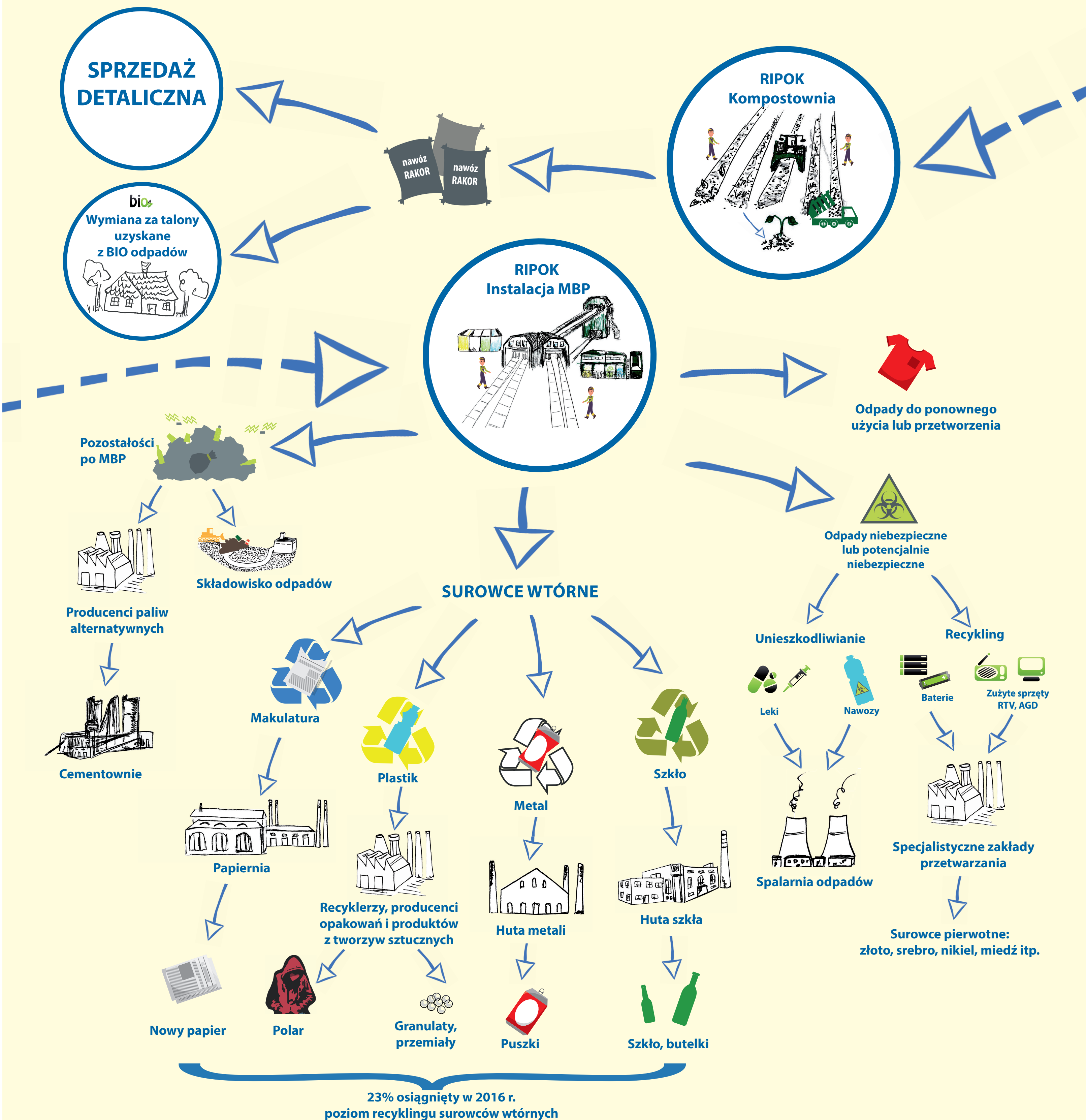
Składowisko odpadów

odzysk BIOGAZU

co dalej, zobacz
na drugiej stronie

co dalej, zobacz
na drugiej stronie

Segregacja śmieci u źródła ich powstawania stanowi podstawę obecnej gospodarki odpadami w kraju. Racibórz stworzył kompleksowe warunki do selektywnej zbiórki. W ramach systemu obsługiwanych jest **384 gniazd segregacyjnych wyposażonych w 710 pojemników typu dzwon**. W systemie workowym rocznie mieszkańcom rozdawanych jest ok. 650 000 sztuk worków. Udostępniono również blisko 2200 pojemników na bioodpady. Funkcjonuje także sieć punktów zbiórki odzieży oraz przeterminowanych leków. Organizowane są też **cykliczne akcje** (np. zbiórka zużytych opakowań po środkach ochrony roślin, czy sprzętów RTV i AGD). Utworzono **PSZOK** (Punk Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych) czynny 6 dni w tygodniu. Do segregacji mieszkańców mobilizują również **prowadzone działania informacyjne**. Pokazują one bezsporne korzyści ekologiczne takiego postępowania, ale również system zachęt, takich jak: darmowy kompost za oddane bioodpady, sadzonki roślin za zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, czy nagrody w konkursach ekologicznych dla placówek oświatowych.

Jesteś ciekaw, jak naliczane są opłaty za śmieci?
Odpowiedź znajdziesz w odcinku nr 3.

SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI W RACIBORZU

odcinek 3 - Porównanie metod naliczania opłaty za gospodarowanie odpadami w Raciborzu

KTO ILE ZAPŁACI?

4

METODA OD GOSPODARSTWA DOMOWEGO

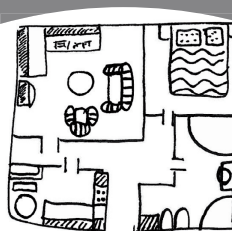
27,30 zł/gosp. domowe

ryczałtowa stawka za gospodarstwo domowe niezbędna dla sfinansowania systemu (S_g)

Opłata = S_g

2

METODA OD POWIERZCHNI LOKALU MIESZKALNEGO

I gr. do 60m² - 0,45 zł/m²
II gr. od 60,01 - 90m² - 0,35 zł/m²
III gr. od 90,01 - 120m² - 0,30 zł/m²
IV gr. powyżej 120,01m² - 0,20 zł/m²

przyjęte miesięczne stawki na potrzeby sfinansowania systemu uzależnione od podziału metrażu powierzchni mieszkaniowej (S_p)

Opłata = $S_p \cdot m^2$ metraż lokalu mieszkalnego

Przykład wyliczenia opłaty dla 140m²
 $Op = 60 m^2 \cdot 0,45 \text{ zł} + 30 m^2 \cdot 0,35 \text{ zł} + 30 m^2 \cdot 0,3 \text{ zł} + 20 m^2 \cdot 0,20 \text{ zł} = 50,50 \text{ zł}$

1

METODA OD OSOBY

13,50 zł/os

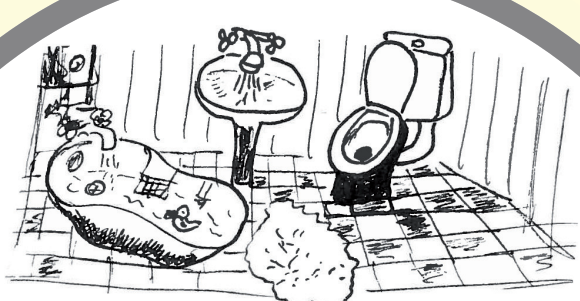
przyjęta miesięczna stawka na osobę niezbędna dla sfinansowania systemu (S_o)

Opłata = $S_o \cdot \text{ilość osób}$ ilość osób w gospodarstwie domowym

Metoda obowiązująca w Raciborzu

3

METODA OD ZUŻYCIA WODY

4,67 zł/m³

przyjęta miesięczna stawka na osobę niezbędna dla sfinansowania systemu (S_w)

Opłata = $S_w \cdot \text{ilość zużytych m}^3 \text{ wody}$

ilość zużytych m³ wody w danym miesiącu

5

METODA MIESZANA

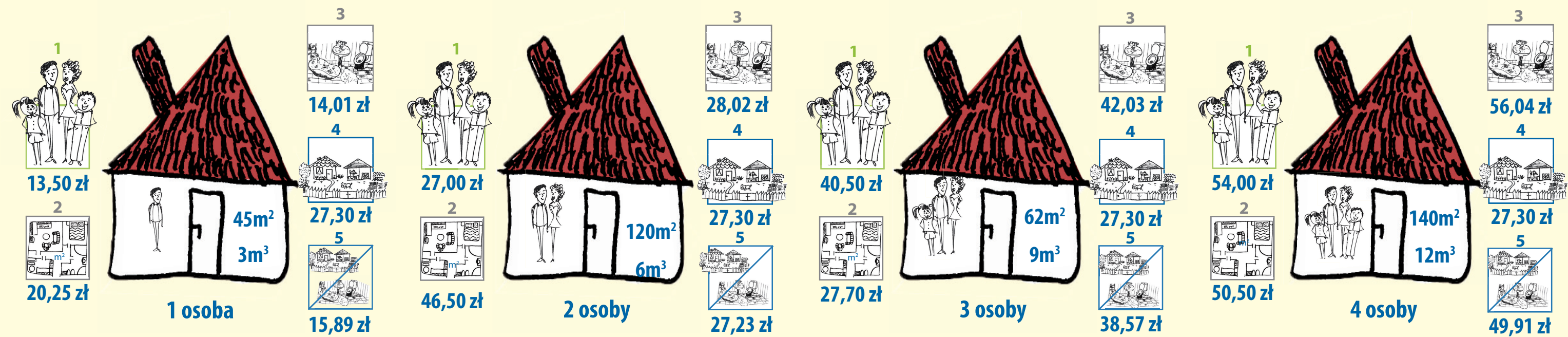
14 zł/gosp. domowe stała stawka dla każdego gospodarstwa domowego (S_g)

3,78 zł/m³ > 2,5m³ stawka za każdy rozpoczęty m³ wody powyżej 2,5 m³ (S_w)

Opłata = $S_g + (\text{zużyta ilość wody} - 2,5 m^3) \cdot S_w$

zużyta ilość wody w danym miesiącu

Przykładowe miesięczne opłaty w zależności od wybranej metody

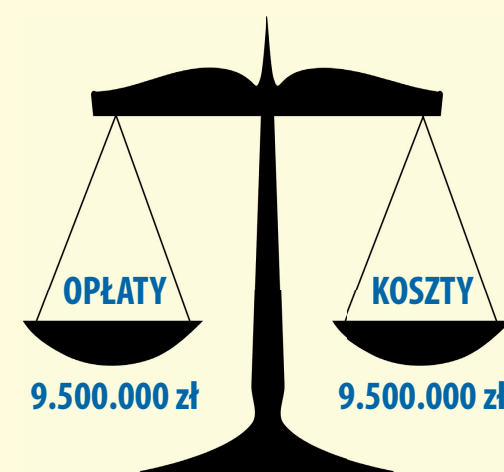
Obowiązująca obecnie stawka w Raciborzu wyliczana jest wg tzw. metody pogłownej (od osoby) i wynosi 12 zł.

Raciborzanie preferują tę metodę.

Corocznie obserwowana tendencja spadkowa liczby mieszkańców wymusza konieczność podnoszenia stawki, co wywołuje niezadowolenie społeczne, lecz wpływy z tytułu opłaty za wywóz śmieci i koszty systemu bezwzględnie muszą się bilansować.

Cała pozyskana suma opłat za śmieci przeznaczona jest tylko i wyłącznie na pokrycie kosztów funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Jednocześnie z tytułu opłat do kasy Miasta musi wpłynąć dokładnie tyle pieniędzy, ile faktycznie system kosztuje nas wszystkich tj. **9.500.000 zł**.

Ustawodawca nie wskazał jednego racjonalnego systemu naliczania opłat, a nakazał wypracować indywidualne dla gmin rozwiązania w oparciu o jedną z kilku możliwości. **Każda z metod ma wady i zalety.** Żadna nie będzie satysfakcjonująca dla wszystkich.

METODA OD OSOBY

- + dotyczy każdego mieszkańca w równym stopniu;
- + jest najbardziej akceptowalna społecznie;

- trudna do weryfikacji;
- tendencja spadkowa liczby mieszkańców przekłada się na brak stabilności wpływów z tytułu opłat, a w konsekwencji na wzrost stawki;
- konieczność korekty deklaracji przy każdej zmianie liczby osób;

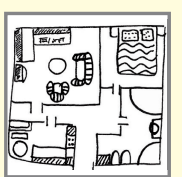

METODA OD ZUŻYCIA WODY

- + pozwala uchwycić w ramach opłaty wszystkich korzystających z systemu, również osoby przebywające czasowo;
- + łatwa weryfikacja w oparciu o odczyt licznika;

- nieakceptowalna społecznie;
- założenie „jeśli zużywasz dużo wody to wytwarzasz dużo odpadów” może wywołać sprzeciw społeczny, co do słuszności takiej zależności;
- może mieć wpływ na ilość zużycia wody, co pośrednio przełoży się na jej cenę;

METODA OD POWIERZCHNI MIESZKANIOWEJ

- + nieskomplikowana weryfikacja, właściwie brak zmian w deklaracjach;
- + stałe, niezmiennie wpływy do budżetu i stabilna wysokość opłaty;

- powierzchnia lokalu nie odzwierciedla ilości wytworzonych śmieci;
- stawia w gorszej sytuacji osoby zamieszkujące samotnie na dużej powierzchni;

METODA OD GOSPODARSTWA DOMOWEGO

- + wspiera gospodarstwa wieloosobowe;
- + zapewnia stabilność stawki i wpływy z opłat;
- + nieskomplikowana weryfikacja, właściwie brak zmian w deklaracjach;

- niekorzystnie wpływa na jednoosobowe gospodarstwa domowe;
- brak zależności między rzeczywistą ilością wytworzonych odpadów, a liczbą osób korzystających z systemu;

METODA MIESZANA

- + niweluje dużą rozbieżność opłaty w przeliczeniu na osobę i wprowadza element zależności ilości wytworzonych odpadów od konsumpcji;

- zaburza prostotę metody od gospodarstwa domowego.